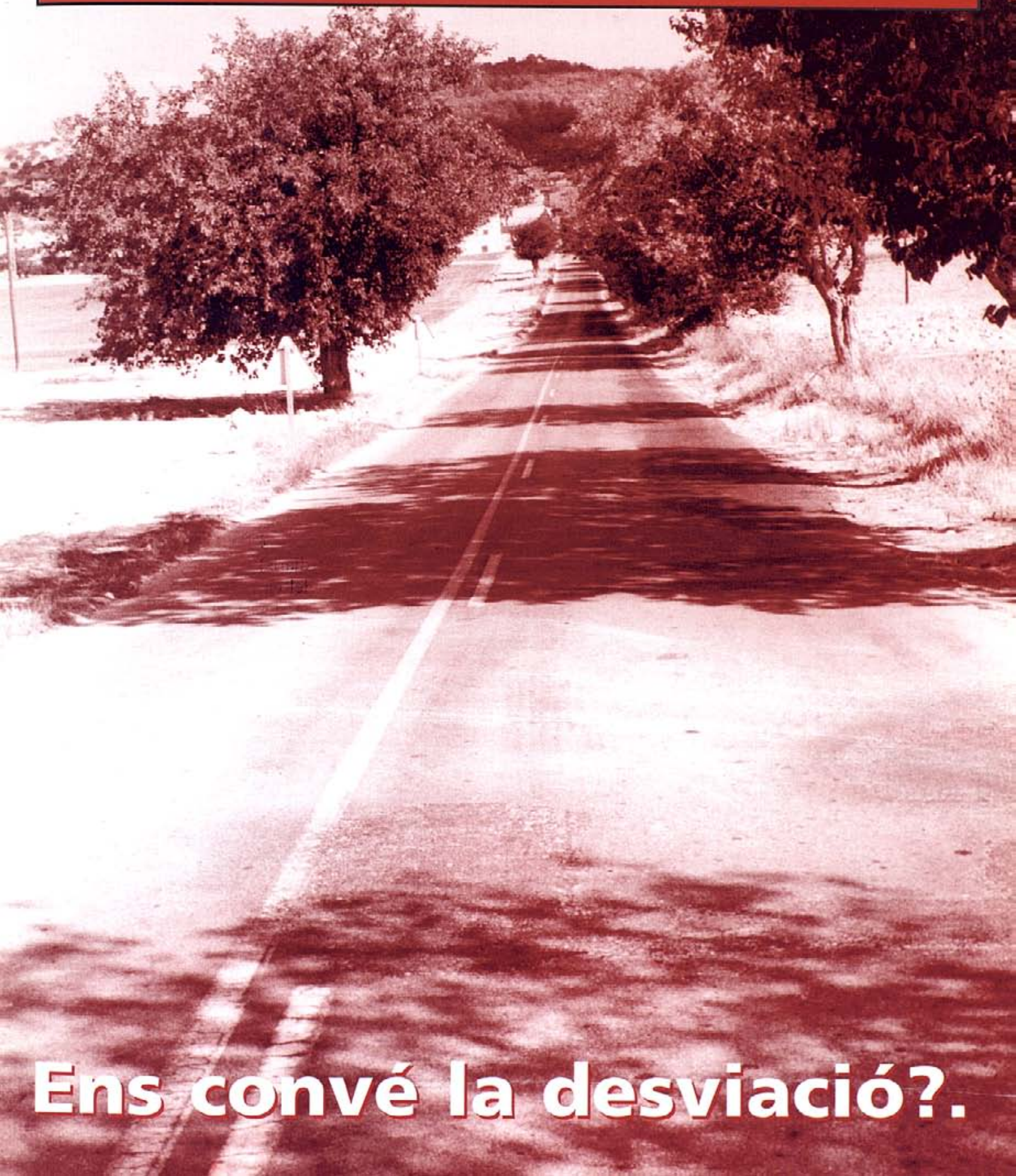

Es Molí Nou

Vilafranca - Juliol-Agost de 1996 - Any X - Nº 107

Ens convé la desviació?.

Es Molí Nou

Publicació mensual de
l'Obra Cultural Balear

Depòsit Legal
PM - 336-1986

Edita:

Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Coordina:

Jaume Català

Assessorament lingüístic

Maria Coloma Mesquida

Han col·laborat:

Miquel Barceló
Joan Jaume
Francisca Martí
Biel Montserrat
Jaume Nigorra
Joan Rigo
Guillem Sansó
Jaume Sansó

Redacció d'Esports:

Guillem Mas
Jaume Vidal
Antoni Sansó

Imprimeix:

Enginyer Felicità Fuster, 21
Santa Margalida

**Els articles
publicats en
aquesta revista sols
expresen l'opinió
dels seus autors**

Editorial

El darrer passeig per Terra Bona

Terra Bona, sembla un nom agradable, un nom de pel·lícula, on tot el que s'hi sembla ha de néixer verd o daurat i ser aquell lloc on tot dona el millor fruit. Potser que ho sigui així a Terra Bona, Terra Bona de la Vila, baix de les cases de Sant Martí. Segurament aquest és un topònim desconegut per a molta gent, qui més qui manco coneix totes aquelles terres, les que arriben fins a Son Bou, Es Pagos, s'Hort de Sant Martí o Son Pere Jaume, com les de Sant Martí. Terra Bona es troba entre Sa Farinera i les cases de Sant Martí, just on ara ha de passar la nova desviació de la carretera que ha caracteritzat el nostre poble durant els darrers trenta anys.

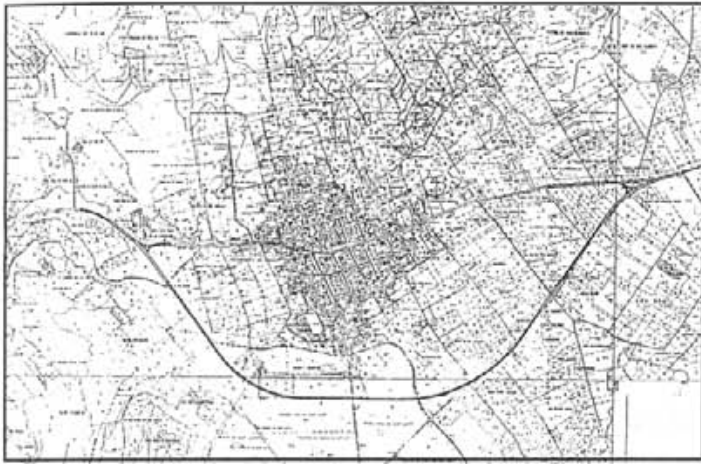
Són molts els qui hi caminen per devora Terra Bona i, segurament, són molts també, els qui encara no s'han aturat a pensar que aquest itinerari és a punt de perdre tot el seu silenci i encant. El recorregut que surt d'Es Molí Nou i s'enfila cap a Sant Martí, per llavors baixar cap a Son Pere Jaume i que agafa el camí que duu cap al carrer de Na Llobera, és conegut per grans i petits, fradins i casats, que cerquen en aquesta ruta de capvespre o de matinada el que no han trobat en tot lo dia, la tranquil·litat, retrobar-se amb ells mateixos, fer un poc d'esport per sentir-se millor... Altres tenen per aquelles contrades el seu cortó d'hort, dues quartarades de blat, la seva caseta, llocs que han estat des de sempre lligats a la tradició familiar i que ara quedaran coberts per una capa de pega negra nit.

Aquests dies està en boca de tots, i segurament encara molt més a les d'aquells que es veuran afectats, la més que segura treta de la carretera. És fàcil opinar sobre un tema tant delicat com és aquest. Serà bo treure la via perquè els d'aquí no respirarem més aire contaminat, perquè les cases no treuran cruïra per mor de la tremolor provocada pels vehicles més feixucs, perquè seran manco les famílies que patiran per tenir un parent ferit de per vida o que ja no el veuran mai més perquè un dia volia travessar-la, perquè els qui van a l'escola o venen del mercat no hagin d'esperar minuts eters per creuar, perquè deixi de circular per la Vila l'exagerat volum de vehicles que ara ho fan (uns 15000 diaris), perquè es complirà la normativa europea que obliga a treure totes les carreteres del casc urbà (i per tant serem més europeus), perquè ja no caldrà que es possin en funcionament uns inútils semàfors que no omés han servit per enlluarnar, per algú que es carregarà la butxaca de doblers en concepte de comissions...

I per què serà dolent? Segurament per tots aquells que hem citat al segon paràgraf: pels vianants que circulen per Terra Bona perquè seran ells els qui a partir d'ara, si és que hi segueixen anant, s'ompliran la boca de toxines, pels usuaris de terres amb termini màxim d'explotació a l'any 2000, pels qui vulguin emprar el camí santjoaner de Son Ramon perquè quedarà tallat, per aquells que perdran part de la seva indústria, per aquests emblemàtics fruiters que vesteixen de color, diàriament, l'entrada del nostre poble i que hauran de partir cap a altres llocs més idonis per vendre, amb la conseqüent despesa, o si més no deixar de fer aquesta tasca, per mor del fort impacte ambiental que produïra aquesta ratlla negra de quasi 3.000 metres (malgrat aquest impacte sigui inferior al de l'actual carretera), perquè se seguirà amb la brutal política d'increment del parc automobilístic que creix a un ritme desorbitat, quelcom el conegut boom turístic que patí la nostra illa passat la meitat de segle, i perquè els transports públics encara es veuran més perjudicats i menys incentivats...

Sabem on anam a curt termini, tendrem una nova variant abans del dos mil, però no sabem quines seran les conseqüències que patirà la nostra vila després d'aquestes obres i tampoc sabem on anirà a parar aquesta terra nostra que tot ho veu materialitzat tant de pressa, sense temps per fer fumadetes per cavil·lar. Des d'aquí només volem transmetre un missatge: començar a viure el futur des del present, sense esperar que tot passi perquè tan mateix... Són moltes les coses que podem fer a partir d'ara perquè no se segueixi obrint més carreteres, expropiant més terrenys, ampliant el nombre de cotxes... Procurau aquests dies, si és que encara no ho heu fet, fer el darrer passeig per Terra Bona, segur que d'aquest en sortirà un futur millor.

Arriba el projecte de la futura variant que desviarà la carretera de dins el poble

Després de molt de temps de parlar i escriure sobre la futura variant que havia de treure la carretera de Vilafranca finalment la conselleria d'Obres Públiques a remés a l'Ajuntament el que possiblement serà el darrer projecte de desviació de l'actual carretera. Els projectes inicials no arribaren a agafar mai consistència degut principalment al fort impacte ambiental que hagués tengut la primera variant donat que començava un poc més enfora d'es Pinaró, a l'altura de les dues curves. Aquest impacte ambiental era en principi el principal greuge que tenia aquell traçat, però posteriorment hi ha hagut diverses corrents que han especulat sobre possibles interessos dels propietaris de la benzinera de Sant Joan i dels Calderers perquè el projecte inicial no es dugués a terme.

Sigui així o no, el que és cert és que el projecte que ara està en exposició pública a l'Ajuntament sembla que és el que té més probabilitats per dur-se a terme i que ja només està pendent de les al·legacions que puguin fer els diferents afectats sobre aquest, donat que a La Sala ja han arribat les relacions d'afectats als que afectaran les expropiacions.

Una zona de serveis problemàtica

La zona de serveis que hauria de servir per paliar el fort retrocés que patirà el nostre poble amb la sortida de l'actual traçat sembla que encara no acaba de tenir tot el vist i plau que desitjarien els interessats. La conselleria d'Obres Públiques ha dissenyat una zona de 4.400 metres quadrats i la situada a l'alçada de la rotonda que es construirà a l'altura de la teulera de Son Durí, just en acabar la recta del complex "Los melones" i aquesta ubicació no sembla ser de l'agrat dels comerciants donat que aquest serà un lloc poc

adequat per aturar-se degut a l'elevat perill del gran nombre de cotxes que hi circulen, tot i que la conselleria l'ha dissenyada en aquest lloc per ser el manco perillós. Tot i això, segons Obres Públiques, encara es podria desviar cap a un altre lloc aquesta zona.

Un altre inconvenient és que s'ha col·locat la zona dins el terme de Petra i això sembla no agradar a ningú. Recordem que en un dels primers projectes arribats es preveia que aquesta zona es situaria un poc més a l'oest del parc Josep Maria Llompart, però de seguida es desestimà la proposta perquè es trobava dins el terme de Sant Joan. De fer-se així com ara està dissenyat el nostre Ajuntament veuria com bona part dels comerciants que ara tributen part dels seus impostos al nostre consistori ho haurien de fer en el de Petra amb la conseqüent regressió econòmica que patiria l'hisenda local.

El cost de les obres

La conselleria d'Obres Públiques a presentat un projecte de 528 milions de pessetes. Aquesta quantia servirà per fer els tres kilòmetres de recorregut que tindrà la variant i per construir dues rotondes, una a l'altura de les curves de la mort, devora la

 # La conselleria d'Obres Públiques ha dissenyat un projecte de desviació de 528 milions i preveu acabar-lo abans del 2000.

 # La zona de serveis, de 4400 metre quadrats, s'ha dissenyada, per motius de seguretat, dins el terme de Petra fet que hauria de motivar al·legacions per part de l'Ajuntament i dels particulars.

teulera de Can Peña i una altre a l'endret del camí de Petra. Es fixa com a data límit per acabar l'obra a l'any 2000.

L'impacte ambiental

El fort impacte ambiental que patirà la zona sud del nostre poble és inqüestionable per ningú i més si tenim en compte que la nova carretera duu un ordre de 22 metres d'amplària, encara que només 11 d'ells seran empagats, amb una llargària de 2'8

kilòmetres. A canvi d'això, Vilafranca es veurà beneficiat perquè l'elevat grau de contaminació que suposa tenir una carretera que transita per dins el poble es veurà reduït a nivells mínims. A l'estudi fet per la conselleria es fa especial èmfasi en aquest punt perquè l'impacte que ocasionarà el nou traçat encara serà inferior al que provoca diàriament la carretera a la gent i als habitatges, de la carretera és clar, de Vilafranca. Actualment passen pel nostre poble una mitjana de 15.000 vehicles diaris i la tendència és que aquest nombre es vegi augmentat a 500 cada any degut al continu increment del parc automobilístic de les

La zona de Sa Farinera perdrà tot el seu encant. Foto: X. Amengual

Balears. A més el projecte l'avalen les directives europees que obliguen a treure del casc urbà totes les carreteres generals.

Darrera hora

Alhora de tancar aquesta informació sortia publicat al "Diario de Mallorca" que alguns empresaris de la Vila havien proposat

#Tindrà un recorregut de 2,8 kilòmetres amb 11 metres d'amplària d'empagat i s'expropiaran més de 40.000 metres quadrats

una alternativa per l'àrea de serveis que, damunt el projecte, estava situada dins el terme de Petra. El grup d'empresaris, que segons diu el rotatiu, està encapçalat per l'exregidor d'Obres Bartomeu Oliver i han proposat el pla de Sant Martí com a lloc possible. De fer-se així es veuria compensada la treua de la carretera perquè la zona comercial quedaria dins el nostre terme i no dins el de Petra. Aquest grup d'empresaris ha presentat aquesta proposta al marge de les que la recentment creada Associació de Comerciants pugui fer, ja que aquesta també s'ha mostrat des del principi en contra de la ubicació inicial i per tant també presentarà al·legacions.

FUSTERIA GALMÉS, S.L.

Carrer Sta. Bàrbara n° 62 - Tel. 56 00 71

VILAFRANCA DE BONANY

FABRICACIÓ PRÒPIA DE:

Portes, vidrieres, persianes, armaris, arrambadors, mobles de cuina i bany, vidrieres assolapades per aïllament d'exterior

Es Molí Nou

*Vos desitja bones
festes de la Beata 96*

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

Vos desitja Bones Festes

ELECTRIFICACIONES I FONTANERIA
HUGUET • BARCELÓ, S.L.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES, DOMÈSTIQUES I INDUSTRIALS • CAMBRES DE BANY
CALEFACCIÓ • AIRE ACONDICIONAT • DEPURACIÓ PISCINES
ENERGIA SOLAR • BOMBES SUMERGIDES • ANTENES TV

ctra. Palma, 28 • Tels. 56 01 19 - 908 09 70 37 • VILAFRANCA

Un cercle tancat de somnis

Miquel Barceló

Any ú de la segona època del PSM. El sisé any de govern nacionalista a Vilafranca (cal recordar el mandat nou més i d'Antoni Nicolau) s'ha cuït i menjat dins el cercle tancat del grup municipal i l'olor de socorrim ha duit a més d'un regidor a planejar deixar La Sala. Els grups de govern, als pobles petits, s'han de sostenir sobre una base de gent que de forma desinteressada treballin per un projecte de poble, deixant de banda els personalismes i als oportunistes que pel fet d'anar en el carro triomfal es pensen tocar el cel amb un dit.

Un mestre de batle, un delineant a Urbanisme, una professora a Educació, un matemàtic a Serveis Socials i Sanitat, un "tot terreny" a Policia, un comptable a la Hisenda local i un escriptor de teatre a Cultura. Efectivament són bones peces per fer un bon equip de feina, però els símptomes de ganes de fugir d'alguns regidors, Jaume Sansó o Salvador Barceló per exemple, denota que l'engrenatge no té el lubricant que cal. I el pitjor de tot és que no hi ha màquina de recanvi. El Partit Popular no aixeca el vol ni per casulaitat. Hi ha terreny per fer una oposició seria a un endormisat PSM que concentra massa poder damunt el batle (el PP va morir d'aquest mal a l'agost de 1990), però els conservadors estan més pendents de les seves sacsajades internes que de la política municipal. El qui ara per ara manen el partit, tenen massa esment a l'ala dels cañellistes representada per l'ex Bernat Garí (la que no els deixa aixecar el vol) i no tenen temps de centrar-se en el control del parlament municipal.

Amb tot cal recordar què s'ha fet en el darrer any: continuació del Parc, avençament de les eternes obres del cementiri, acondicionament de la carretera, instal·lació de nou enllumenat, asfaltat de carrers a Son Pastor, recuperació de la caseta de son Pere Jaume... i donar continuïtat a projectes de sembra d'arbres i arreglos de places entre altres, demostrin que no hi ha una total desactivació en les tasques de govern. S'ha parlat de seguretat als carrers (seguim sense semàfors a la carretera i brusquers que a l'únic que no poden despertar és al batle), d'un col·legi modern (es recomana una visita detallada a les obres recents) on l'aigua es contamina (i els regidors responsables (?) es mosquegen perquè Es Molí Nou n'informa un mes després de que s'hagués detectat el problema); es parla de potenciar l'esport, però el poliesportiu du més de cinc anys esperant que l'Ajuntament arregli la concessió del seu manteniment (mentre el batle mantén un jubilat en les tasques pròpies), es fan concursos de contractacions de personal de la brigada limitant l'edat (i no passa res). L'empresa que asfalta els carrers provoca

desperfectes a propietats particulars (tampoc passa res), els carrers no estan d'allò més nets (hi ha poca consciència ciutadana, però convendria donar una volta pels voltants de l'escola i comprovar com estan instal·lades algunes papereres); seguim sense casa de cultura i la idea de què l'Escorxador s'hi converteixi (després de tirar 2 milions en un projecte de centre cultural al Saló Parroquial) sembla treta amb fórceps i arraconada de nou; en temes urbanístics el batle segueix fent parts i quarts (alguna part ha beneficiat a un regidor del PP i no ha passat res mentre la majoria de veïnats passen honradament per la caixa de l'Ajuntament); la contribució urbana ha pujat un 25 per cent, la taxa de la recollida de fems ens escaldarà prest i així podem seguir en tot un enfiloi de mancances que algun dia s'acabaran i donaran pas a altres que en millorin el benestar. De fer feina per intentar ampliar el terme i evitar ridículs com el que ens pintin àrees de serveis i mercats artesanals a ca'ls veïnats, res de res. Degué esser una brusca del batle en temps electorals que s'ha vist que no ha llevat gens de pols.

Pros i contres, bones i dolentes, ganes i desganes, feina i relax, tot es combina dins una Sala mig anastasiada amb un PSM descoordinat i que juga a fer

#"Es mantén l'ordre i el respecte entre el govern i l'oposició i això es d'aplaudir quan la crispació de la política nacional i regional sura per tot arreu. El resum d'un any de poca cosa pot donar per a molt. Poc diàleg dins el grup del PSM, poca connexió en la seva base, molt poder concentrat en el batle i febre oposició. Bon festa i llarga sesta".

unes festes pobres i d'austeritat quan les eleccions estan lluny i a amollar la cartera en vísperes d'aquestes. Es mantén l'ordre i el respecte entre govern i oposició, i això és d'aplaudir quan la crispació de la política nacional i regional sura per tot arreu. El resum d'un any de poca cosa pot donar per a molt. Poc diàleg dins el grup del PSM, poca connexió en la seva base, molt poder concentrat en el batle i febre oposició. Bon festa i llarga sesta.

Arreglen la teulada de l'església

A la teulada de l'església parroquial de Santa Bàrbara s'està fent durant aquests dies una millora exhaustiva de tota la seva estructura. Durant els darrers anys la part més antiga del temple havia patit les conseqüències que qualsevol tipus de construcció vella pateix. La canyisada de la teulada estava pràcticament prodida, fent que motivà que algunes parts de la teulada, sobre tot la part que mira al nord pasassin per ull. Precisament és aquesta la part que primer s'arreglarà i es canviarà la vella canyisada per llistons de fusta, millora que donarà major consistència a la vella teulada. Hem de tenir en compte que on es fan les obres és a la part antiga i segurament la canyisada és la mateixa que la que es va col·locar quan es va reconstruir la primitiva església, des de principis del segle XVIII fins a la meitat del mateix.

Foto: Joan Jaume.

Tomeu Peña actua, novament, al Palau de la Música Catalana

El nostre més que conegut canta-autor local Tomeu Peña actua novament, a meitats d'aquests mes de juliol, al Palau de la Música Catalana dins el marc de "Grec 96".

Escriure damunt en Tomeu ho podríem fer cada

dos dies degut a la seva intensa activitat, però creim necessari fer-vos ressò d'aquesta meritòria actuació donat l'elevat prestigi que dona una actuació al Palau a qualsevol músic que hi pugui interpretar les seves cançons.

Cloenda de la catequesi a Sa Penya

Tots els monitors i monitores, juntament amb tots els nins i nines que han participat de la catequesi durant tot aquest curs passat, anaren a celebrar el seu particular fi de curs a la caseta que tenen les Monges de la Caritat de Vilafranca a la caseta de Sa Penya.

Enguany, i com podeu veure a la fotografia, hi han participat un bon grapat d'al·lots, però sobretot cal destacar la bona labor que els quinze catequistes han fet perquè

durant tot l'any, deixant si ha fet falta el seu propi domicili com a centre de reunions dels diferents grups formats.

La festa, com també podeu veure, va ser amenida i distesa i no hi faltaren els tocs d'humor que sempre surgen en aquestes despedides, que no són despedides sino un fins després. Tot hi això el protagonista, com ja vé succeint any rera any, fou el petit poni que el rector Gaspar Montserrat duu a l'encontre

perquè tots els que vulguin fer les primeres pases damunt aquest animalet ho facin. Des d'aquí molts d'anys a tots els que hi han participat i enhorabona.

Valentin López

*C/ Palma, 100 2on esquerra
Vilafranca Telf. 56-05-77*

Treballs de pintura en general, vernissos, treballs de façana, de mono-capa cempal i goteres.

• • • • •

Trabajos de pintura, albañineria, revestimiento de mono capa para anti-humedad, goteras, trabajos de fachada y embellecimiento

CLÍNICA DENTAL

Carrer California, 36
Telèfon d'urgències 989 68 13 31
PETRA

Consulta tots els dies a partir de les 19 hores

PREUS ESPECIALS PER LA TERCERA EDAT
Companyies IMECO * PREVIASA * ASISA * SANITAS...

SUPERMERCAT MARGARITA

VENDA DE TOTA
CLASSE D'ARTICLES

Ctra. Palma, 81
Tel. 56 03 94

VILAFRANCA

TU CASA

MAGATZEM D'ES PLA

MATERIAL DE
CONSTRUCCIÓ

C/. Palma, Km. 38'5 • Tel. 56 01 54
VILAFRANCA

Bar Ca'n Boleto

*Vos desitja
bones festes de
la Beata*

C/. Palma, 11
Tel. 56 02 23
VILAFRANCA

F U S T E R I A GERMANS ARTIGUES, C.B.

PORTES
PERSIANES,
VIDRIERES,
ARRAMBADORS,
MOBLES DE CUINA

C/. Principal, 63 - Tel. 56 02 90
07250 VILAFRANCA

Gloses

Gloses d'en Biel Montserrat

FESTA

Vé s'estiu vé la Beata
les festes són lo primer
una festa bona i guapa
que es poble la veu bé.

Es sol obrir la cerimoni'
per més nins i bon ambient
caparrots i el dimoni
així és gust de molta gent.

El ball de bot a la plaça
sonadors i cantadors
espectacle de valors
n'hi ha que boten que és massa.

També els que hi van a mirar
allà passen la vetl.lada
es plega una gentada
que quasi es d'admirar.

La verbena i l'orquestra
per veure i escoltar
componen una gran festa
els que surten a ballar.

S'anomena es cos
allà on fan les carreres
cavalls mules i someres
i a peu els més corredors.

També es feia de vegades
carreres a dins un sac,
just per veure fer grapades
es primer premi jo el pac.

També olletes penjades
amb aigua o serradis
unes hores ben passades
i d'això passen de llis.

Així en molts pocs doblers
llavors un temps es divertien
ara tot fa tanta via
que per mi feim de més.

Seguirem així la roda
qui més bé ho pugui passar
que no passa mai de moda
la festa sol agradar.

POLITICA

En poc temps de nou govern
ja es veu que tot millora
allà on sobra llavora
així la gent que ho enten.

Era més que necessari
que es negoci canvias
es cansat que descansas
i es reposat que demani.

Es guanyar de més cansa
també cansa es robar
aquest ho arreglarà
així per fer la balança.

No hi ha com dur interès
i fer feina qui en té ganes
viatges totes les setmanes
de per tot durà doblers.

I aquí la tenim a ella
no em de tenir mals de cap
just redolant la botella
esterem prou ben guardats.

De cada dia millor
contents tirarem a viure
es vago a un racó
amb aquests un gust escriure.

Mallorca és com Italia
sense govern marxa bé
i ara acabada la rabia
arreglat lo del femer.

Amb un any tres presidents
si hi ha res bó retirat
es veu que l'escarabat
li van bé bolles de fems.

Les deu dur dins es forat
es forat de cap a Sóller
tants d'escarabats de bolla
ho arreglen aviat.

Per la part de Calvià
i té un altre merder
que la gent que el va votar
saben lo que volen fer.

La justícia dona llum
es un gremi acertat
encara no l'han jutjat
és guapa aquesta costum.

L'haguessin jutjat i tancat
no hagués tengut majoria
allà tot sol grunyiria
com un porc escalivat.

No m'agrada ningú escriguí
dins el meu sementer
si lo que dic no va bé
m'ho deis i que es retiri.

Una cançó de sis mots
mal feta no m'agrada
la meua feina heu tudada
es mal de fer el gust de tots.

Gloses d'en Jaume Nigorra

Molts d'anys fa aquest clotet
que tenim devora es cantó
no s'ha aturat de fer pudor
i hem de mester mocador
per tapar-nos es nasset

Més baix que la carretera
estan aquests pussés grellats
n'hi ha han pegat esclats
per anar per la vorera.

Si esteim devora l'estufa
en s'hivern no hi fa gens de fred
la pudor d'aquest foradet
no sol venir de cap bufa.

Vé qualque onada de pudor
que qüasi fa caure de cul
es millor s'olor d'es mul
quan bat davant es carretó

Es mala de pair s'olor
si mos surt d'aquest clotet
pareixera Son Nuviat
quan del fems faran fogueró.

Ja no podem fer un alé
quan mos envesteixi s'olor
i no serà aguantador
quan vengui l'estiu de ple.

Mos pegarem tocs pes pits
per davant i per darrere
des que han fet la carretera
han obert es niu des mosquits.

Podrem donar gràcies a Déu
si mos fan poca picor
i si tenim gens de dolor
cadascú haurà de sofrir el seu.

Tornam tenir es mateix cas.
Per turar aquesta pudor
mos haurem de posar cotó
a dins es dos forats des nas.

N'hi un ni altre ajuntament
han fet cas en es veïnats
però si tapau es grillats
estarà contenta la gent.

Podeu posar una trinxa
en es forat per tapar-lo
he vist en es cap de cantó
que hi ha qualqu que es pinxa.
Serà que tots dos fan pudor?

Rondalla Depravada

Jaume Sansó

Matas: Jo!! que tio.

A totes les nines de Ciutat, si féssim una enquesta, escollirien, fora cap titubeig, el nostre president Jaume Matas, l'home ideal pel qual ho deixarien tot, fins i tot, el curset de Windows accelerat. Ell és el prototipus de Gentelman que fa al·lucinar a la més pintada. Elles, les nines de Ciutat, saben que un dia, quan els seus pretendents, quasi tots estudiants d'Econòmiques, acabin la seva carrera, seran uns aspirants, amb moltes possibilitats, a president de la nostra Comunitat. En Matas o en Flaquer son una petita mostra dels quissos que en surten.

En Matas, en Flaquer, són d'aquesta gent que no s'ho pensen dos cops per fer afegitons a les seves frases. Entre les quals cal destacar: «Pues», «Entonces», «Jo !!», «Vamos», «Vaya», etc. Són dels que es queixen que ells no varen rebre una educació lingüística apropiada i ara cavien amb el compte que sols saben fer expressions forasteres. Ells, els «Pijos», polítics d'aspecte refinat, que són els fillastres d'en Cañellas, no fan res per solventar-ho i animen als seus seguidors a imitar-los. Que això de la llengua és cosa de mestres d'escola, no d'economistes i polítics.

Algun dia, no us estranyi, trobareu el vostre fill davant el mirall, amb el pèl engominat i una americana creuada color blau marí, veureu com intenta fer les mateixes

expressions que en Matas, les postures d'en Flaquer, el somriure d'en Fageda i el caminar d'en Tito Fiol, aquest serà el moment de telefonar, urgentment, a un psicòleg de confiança que pugui ajudar a sortir de la crisi al vostre fill. Igualment ho podeu fer, si en aquest cas, és la vostra filla. Observau-la: si mirant la televisió surt la imatge d'en Matas i ella sacseja el cap, l'hi espiregen els ulls i sospira profundament per dir: "Jo !!. Que tio", us recoman que faceu passes, pot ésser greu.

Molts d'anys a tots els que faceu festa, encara que us digueu Jaume Matas.

#"Algun dia, no us estranyi, trobareu el vostre fill davant el mirall, amb el pèl engominat i una americana creuada color blau marí, veureu com intenta fer les mateixes expressions que en Matas, les postures d'en Flaquer(...)"

"la Caixa"

Catalina Rosselló Oliver ha estat la guanyadora en el sorteig que "la Caixa" realitzà, el dia 10 de juny, entre els seus pensionistes. pot triar entre:

**UN VIATGE A NOVA YORK O
UN CREUER PER LES ILLES GREGUES.
ENHORABONA!**

Entre els seus petits, la llibreta **SUPER 3**, també a Vilafranca hem duit sort: Na Magdalena Jaume Bauzá ha resultat guanyadora d'un **Walk-man** i cintes infantils

A l'estiu compte amb el foc

El 21 de juny va començar l'estiu i amb ell arribà la calor, les calitges i la sequera. A les nostres illes a l'estiu no plou i fa molta calor, és temps de festa, de xauxa, de basca, els al.lots no tenen escola, anam a la platja, el dia és més llarg i sembla que tenim més temps per disfrutar i per poder fer coses, les nostres illes triplicuen la població, hi ha molta més gent, alguns de nosaltres tenim les vacances, molts anam a passejar pel bosc. Però no tan sols tenim calor nosaltres sino que els arbres i els arbusts també en tenen, secant-se al igual que l'aire i per tant afavorint un dels fenòmens que afecta greument a la nostra natura: el foc, i que s'ha convertit en un dels majors problemes ambientals que hi ha arreu de tot el món. La conseqüència més greu d'un incendi, des de el punt de vista ambiental, és la perduda de moltes hectàrees de bosc.

Qué és el foc? Causes

El foc és un fenomen d'oxidació violenta que es produeix quan a un combustible li aplicam una font de calor en presència d'aire. Perquè hi hagi foc per tant fan falta tres elements: oxigen, que és aportat per l'aire; altes temperatures, que se donen a l'estiu; i combustible, que és la vegetació. Durant tot l'estiu aquests elements es donen

simultaneament però es necessita una aportació d'energia extra perquè el foc comenci. Aquesta energia extra pot ésser proporcionada per diferents causes:

1. Els llamps són l'única causa natural que pot provocar un incendi forestal. Només un 1% dels incendis forestals són provocats per ells.

2. Les negligències humanes provoquen un 38,7% del incendis forestals, essent la causa majoritària. Dins les negligències hi contam: la crema de rostoll, de residus agrícoles o forestals i de fems; els treballs i explotacions en el bosc, realitzats o no amb l'ajuda del foc; fogueres enceses per excursionistes o gent que va a menjar al bosc; imprudències de fumadors que tiren les llosques enceses; fems deixats al bosc (tots hem provat d'encendre un paper amb un vidre o una lupa); abocadors incontrolats, que quan les coses es podreixen desprenen uns gassos que poden explotar i provocar un incendi.

3. Intencionadament se provoquen un 28,8% dels incendis forestals: piròmans, especulacions.

4. Accidents i altres causes provoquen uns 3,9% dels incendis on i podem considerar les línees elèctriques, les maniobres militars, cohets i globus, motors i màquines, etc.

5. Desconegudes, un 27,6% dels incendis no es

Francesca Martí

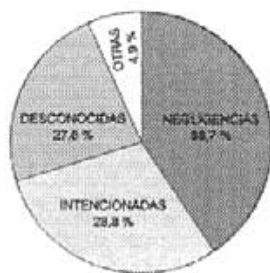

#"Les negligències humanes, crema de rostoll, de residus agrícoles o forestals i de fems, els treballs i explotacions en el bosc, fogueres enceses per excursionistes..., provoquen un 38,7% dels incendis forestals, essent la causa majoritària dels incendis

sap ben bé perquè es produeixen. De totes maneres hem de tenir en compte que aquesta xifra és una mitja de les dades dels anys compresos entre 1986 i 1994 i si miram la taula nº1 podem observar que els darrers anys han disminuït els incendis de causes desconegudes, en el 1994 només foren un 12,6%. Així i tot pens que s'haurien de fer investigacions més exhaustives a fi de saber totes les causes dels incendis ja que, com podem evitar un fet si no en sabem la seva causa?

Un 71,4% dels incendis són deguts a l'home

Causas de los incendios forestales desde 1986

NEGLIGENCIAS 38.7 %
DESCONOCIDAS 27.6 %
INTENCIONADAS 28.8 %
OTRAS 4.9 %

		Total incendios	Negligencias	Intencionadas	Desconocidas	Otras
Año 1986	Nº	156	61	40	54	3
	%	100	39.6	25.3	34.2	1.9
Año 1987	Nº	150	35	31	62	4
	%	100	23.5	20.3	40.6	2.6
Año 1988	Nº	31	35	17	20	7
	%	100	34.2	13.1	34.8	7.9
Año 1989	Nº	79	23	22	24	10
	%	100	29.1	27.8	30.4	12.7
Año 1990	Nº	115	37	39	35	7
	%	100	31.4	33.0	29.7	5.9
Año 1991	Nº	115	61	26	28	3
	%	100	51.7	22.0	23.7	2.6
Año 1992	Nº	135	55	36	42	3
	%	100	40.7	25.9	31.1	2.3
Año 1993	Nº	153	67	63	22	11
	%	100	43.3	41.2	14.4	7.1
Año 1994	Nº	143	79	38	18	8
	%	100	55.2	26.5	12.5	5.8
MEDIA ULTIMOS 8 AÑOS	Nº	1.148	444	331	317	56
	%	100	38.7	28.8	27.6	4.9

o a la seva influència, i m'atreviria a dir que gran part dels incendis que en desconeixem la causa també els podríem atribuir a l'home. La cosa és ben senzilla, per evitar incendis hem de fer feina damunt nosaltres mateixos.

Les normatives a cumplir

Per evitar els incendis forestals la Conselleria ha emés un decret on s'estableix que enguany l'època de perill d'incendi està compresa entre el 1 de maig i el 15 d'octubre. Durant aquesta època estan amb alerta els medis de prevenció, vigilància i extinció de la Conselleria d'Agricultura i Pesca. Aquest decret estableix una sèrie de prohibicions:

1. Està prohibit fer foc a zones forestals durant tot l'any i es podran demanar permisos per fer-ne a partir del 1 d'octubre.

2. Està totalment prohibit fer operacions amb foc en qualsevol terreny situat a menys de 500 metres d'una zona que tenguí bosc. També està prohibit fer cremes de rostoll a qualsevol zona. En cas de que algú volgués fer una crema de rostoll o fer foc aprop de zones forestals pot demanar un permís. Es pot conseguir una sol llicitud a l'Ajuntament on s'encarreguen de tramitar-la. Si heu de cremar un caramull de restes agrícoles a una finca que està més enfora de 500 metres dun bosc no cal demanar permís.

3. Els caçadors no poden utilitzar cartutxos amb tacs de paper.

4. Estan prohibides les acampades a les mutanyes públiques sense autorització expressa de la

Conselleria d'Agricultura i Pesca. També està prohibit encendre-hi foc fora dels llocs habilitats per això.

5. Està prohibit no apagar amb cura les lloques dels cigarrets abans de tirar-los a la muntanya. També està prohibit llençar-los des de vehicles.

Jo aconsellaria que ni tan sols llençassin les lloques apagades a la muntanya, ja que no són biodegradables. Qui vol fumar al bosc que s'emporti les lloques dins la butxaca.

6. Aiximateix està prohibit el llançament d'objectes encesos i l'abocament de qualsevol casta de residus o deixalles a qualsevol terreny forestal, ja que poden provocar un foc.

7. Esta prohibit amuntegar restes de brançam procedent dels aprofitaments forestals a menys de vint metres, a cadascuna de les bandes del camí.

Perquè hem de conservar els boscos?

- Els boscos són el pulmó de la terra, els arbres quan respiren absorbeixen diòxid de carboni (CO²) i expulsen oxigen.

- És l'hàbitat de plantes i animals silvestres.

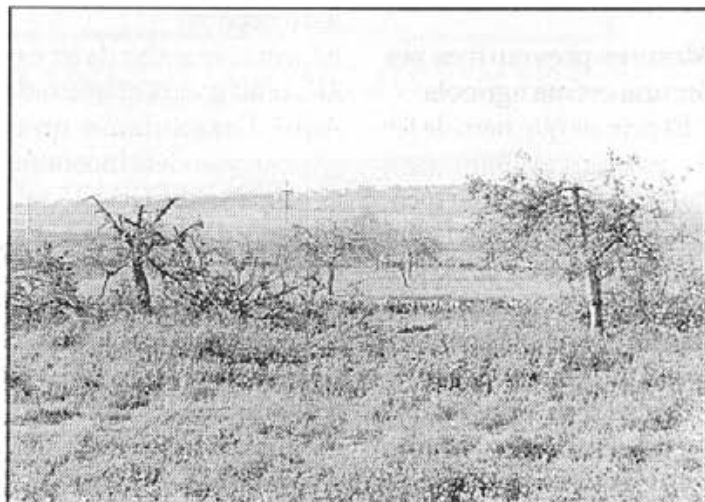
- Ajuden a que els pous subterranis s'omplin d'aigua, ja que les fulles dels arbres disminueixen la força de les gotes de la pluja fent que l'aigua caigui a terra més a poc a poc, donant-li temps a absorbir-la, recarregant els pous. Pens que aquesta funció dels boscos és fonamental a la nostra illa, on tenim una gran problemàtica amb l'aigua.

- Protegeixen el sòl de l'erosió, ja que les arrels dels arbres aguanten la terra.

- Influeixen de forma favorable en la climatologia, per dir-ho d'alguna manera atreuen les pluges i suavitzen les temperatures.

- Fan un paisatge agradable

totalment la coberta vegetal protectora es perd la capacitat d'absorció i retenció d'aigua dels sòls. Ja que els incendis es donen a l'estiu i a la tardor hi ha les pluges en forma de torrencades, es corre el perill de que la terra sen vagi amb

i hermós, cosa molt important tenint en compte que som una illa eminentment turística.

- És un lloc d'esplai i de relaxació, molt important en el món en que vivim.

- És un lloc on anam a caçar, a cercar esclata-sangs...

Què passa quan el bosc crema?

La primera conseqüència que podem observar quan hi ha un incendi forestal és que fa molt de fum, aquest està carregat de diòxid de carboni. Les acumulacions d'aquest gas a l'atmosfera donen lloc a un dels problemes ambientals més greus, que segur n'heu sentit parlar moltes vegades: l'efecte hivernacle, que el que fa és que la temperatura del globus terrestre vagi augmentant gradualment i provoqui els canvis climàtics que darrerament venim patint.

Al desaparèixer

l'aigua de les pluges (ja que moltes de les arrels dels arbres estan mortes), quedant només les roques (tots coneixem els seragalls). Aquest fenomen de pèrdua de sòl s'anomena desertització, ja que si no hi ha terra no hi poden créixer les plantes.

El paisatge que queda és desolador, no hi ha vida. Els animals que vivien

 # Els caçadors no poden utilitzar cartutxos amb tacs de paper.

 # "Els animals que vivien al bosc, alguns es moren en l'incendi i altres perden la seva casa amb poques probabilitats de sobreviure degut al stress sofrit"

al bosc, alguns es moren en l'incendi i altres perden la seva casa amb poques probabilitats de sobreviure degut al stress sofrit. Si l'incendi es dona en èpoques de cria les conseqüències són pitjors. S'ha perdut tot l'efecte amortiguador de clima.

Mesures preventives per fer una crema agrícola

* El primer que hem de fer és sol·licitar permís a l'organisme que pertoca. S'ha de notificar el dia, l'hora i el lloc on es farà la crema a l'Ajuntament, a la guardia civil i a l'agent forestal de la zona.

* Realitzar un tallafocs que separi el lloc de la crema de tota les altres zones que no han de cremar, el mínim és de 10 metres en zones apropiades de massa forestal. En zones agrícoles s'aconsella que no sigui inferior a 2 metres.

* Els focs controlats s'han de realitzar a primeres hores del matí, aprofitant l'absència de vent. S'han de triar dies fora vent i amb una humitat ambiental alta.

* El foc sempre ha d'estar vigilat i el personal no sen pot anar fins que no es comprovi que està apagat.

* Hi ha d'haver aigua disponible per si de cas. Molt

millor banyar amb aigua el perímetre fet.

* Si la finca té pendent és aconsellable començar el foc a les parts més altes ja que el foc no té tendència a anar per avall, per tant cremarà més a poc a poc i serà més fàcil de controlar.

Què hem de fer si veim un fum sospitos?

El primer que s'ha de fer és avisar als guardes forestals. Aquí l'organisme que s'encarrega dels incendis forestals és SEFOBASA i el seu nº d'urgències és 176117 (les 24 hores del dia). En cas de que no el tenguéssim a mà, sempre podem avisar als bombers o a la guardia civil. Fa poc s'ha passat un servei d'urgències a nivell de comunitat europea i que és el 112, on es pot cridar per qualsevol emergència.

Una vegada avisat sempre podem anar a veure si podem fer alguna cosa, però generalment la gent que va ajudar als incendis solem fer més nostra que bé, ja que no som uns experts en la matèria i l'únic que feriem seria passar en risc les nostres vides.

Com podem contribuir a que no hi hagi tans d'incendis forestals

ANY	INCENDIS	ARBR. CREMADA	DESARBR. CREM	TOTAL CREMADA
1986	133	198	211	409
1987	129	307	690	997
1988	69	53	106	159
1989	65	188	207	395
1990	90	290	604	894
1991	97	32	381	413
1992	92	530	1.944	2.474
1993	132	993	679	1.672
1994	110	1.015	1.073	2.088

* No tirar llosques ni objectes encesos des de un cotxe ni quan anam a peu pel bosc.

* No tirar fems en el bosc, sino que els hem de posar dins una bossa i dur-los a un contenidor.

* No encendre fogueres a l'estiu. Per encalentic sempre ho podem fer amb bombones de gas o anar a llocs que tenen barbacoes preparades per a tal funció. En cas de que volguem anar a llocs més tranquils, a l'estiu no hi ha res més bó que un trampo per dinar.

* No tirar fems a abocadors incontrolats, sino avisar a les empreses recollidores de fems que pertoquin.

* Si visitam una zona cremada és importantíssim anar pels camins, ja que quan s'acaba de cremar una zona és quan més delicat està el

sòl i quan la vegetació començar a sortir. S'aconsella no trepitjar una zona cremada com a mínim els sis primers mesos, i jo us aconsellaria que n'estassi un any.

* Només em falta dir que el provocar un incendi, ja sigui intencionadament o no, està contemplat al codi penal i et poden posar multes. Igualment ten poden posar si incumpleixes algunes de les normatives anomenades en el apartats 2 i 3.

Bibliografia

* Els incendis forestals en les Illes Balears. Quaderns de natura 2. Conselleria d'Agricultura i Pesca.

* Los incendios forestales. Ramon Folch. Quaderns d'Ecologia Aplicada. Diputació provincial de Barcelona.

* Decret 41/1996, de 28 de març, de modificació del Decret 28/1995, de 23 de març, sobre prevenció d'incendis forestals.

**BRODATS
MAJÒRICA, S.L.**

**Catalina Sansó Caldentey
Jaume Sansó Caldentey**

C/. Sant Martí, 54
Tel. (971) 56 00 96 • Fax: 56 06 41
VILAFRANCA

Bar Amengual

**Especialitat
en Variats**

C/. Palma, 39 • Tels. 56 00 48
VILAFRANCA

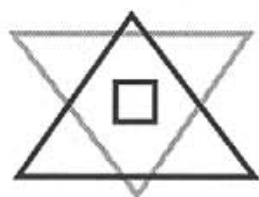
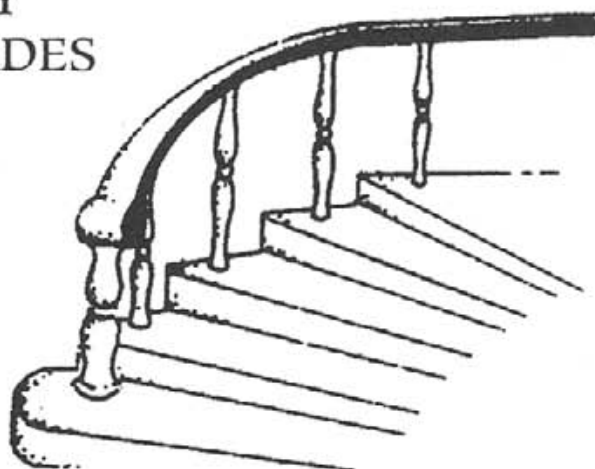
FUSTERIA

RIBOT • NICOLAU, S.L.

PORTES, VIDRIERS, PERSIANES I ARRAMBADORS
MOBLES CUINA I BANY
VIDRIERES ASSOLADADES

Cl. Ramón i Cajal, 20
Teléfon 83 03 61
07520 PETRA

COMERCIAL D'INSTAL·LACIONS
PETRA, S.L.

VIDRIERIA

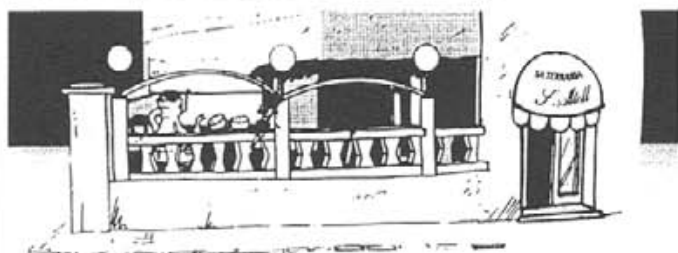
Doble cristl·lament • Envarillats i Tallats • Taules • Mampares de bany

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES

Aire condicionat • Calefacció • Piscines (manteniment) • Reg per goteig

C/. Veracruz, s/n. • Tel. taller i exposició: 56 16 47 • PETRA

SA TERRASSA *S'Altell*

ESPECIALITAT AMB ENSALADES

C/. Santa Bàrbara, 43
(Devora Camp de Futbol)

Tel. 56 06 42
VILAFRANCA

Fusteria Bover C.B.

*Portes i persianes,
vidrieres,
arrambadors,
escales de caragol,
mobles diversos*

C/. Dels Rocaberti, 29
Tel. 56 01 05

VILAFRANCA

LOCAL SOCIAL: C.F. VILAFRANCA
I SOCIETAT DE CAÇADORS

"Molts d'anys i Bones Festes"

C/. Palma, 53 - Tel. 56 00 63 - VILAFRANCA

Fruites CA NA SOPETA

*Els hi desitja
bones Festes
de la Beata 1996*

C/. Palma, 124
Tels. 56 00 43
VILAFRANCA

País Valencià, deformacions i singularitats

Andreu Salom i Mir

D'ençà de les darreres eleccions municipals i autonòmiques (maig del 1995), els sectors més obscurantistes i intolerants de la dreta valenciana (?) s'han instal·lat a la Generalitat de València. Ens referim, òbviament, al conegut partit mesetari del P.P. i al seu aliat d'Unión Valenciana, l'esperpèntica agrupació política liderada per l'extramament grotesc González Lizondo (potser cal recordar que Unió Mallorquina va pactar amb aquests elements pertorbadors a les eleccions al parlament europeu del 1993, per si voleu prendre'n nota). L'estratègia de la tensió i de la confusió, engegada fa gairebé vint anys pels partits post-franquistes espanyols UCD i AP, amb l'anomenat «búnker barraqueta» de comparsa fantasmagòrica, continua el seu camí de neutralització de la voluntat d'autogovern dels valencians i llur alienació política, cultural i nacional. En aquesta tasca destructiva, la col·laboració de la premsa diària carpetovetònica (especialment de *Las Provincias*), amb els seus plantejaments falços i delirants, ha estat determinant. Només cal recordar que la manipulació, desfiguració i falsejament de la història i de la filologia ha esdevingut una constant d'aplicació continuada en la construcció d'una ideologia i una política marcadament espanyolista, caracteritzada per un anticatalanisme histèric i ultramundà.

L'objectiu és el de sempre: desbaratar i anul·lar tots els esforços normalitzadors i de recuperació de la llengua, la cultura i la nació catalanes, sobretot en els territoris de la perifèria (és fàcil entendre que la primera frontera catalana amb Castella ha estat sempre al Sud, a les comarques alacantines). És el fatalisme històric del País Valencià, abocat a la dispersió i a l'amenaça persistent de l'imperialisme castellano-espanyol.

Convé precisar aquí (cal recordar-ho?) que foren les classes dirigents, els notables, els qui, ja en temps dels reis dits *Catòlics*, adoptaren el «sistema de referències» castellà, taint llur poble, iniciant una vergonyosa submissió política a la Corona Castellana i castellanitzant-se ells mateixos i llurs famílies, tant en els usos i costums com en la parla. La inèrcia popular, els centenars d'anys de desinformació i desmemòria col·lectiva, i l'ofegador centralisme espanyol, han fet la resta (malgrat l'esforç regenerador de la Germania i la resistència al borbó Felip Vè).

El sucursalisme paralitzant, juntament amb el distanciament polític i l'afluixament de relacions amb el Principiat i les Illes, imposat per la metròpoli jacobina de Madrid -el conegut «divideix i guanyaràs», ja sabeu-, acceleraren progressivament el particularisme encarcerat i el provincialisme eixorc. L'estroncament de la

consciència nacional catalana comuna, l'escapçament de bona part de les capacitats reals d'autogovern i un espanyolisme en augment, en foren les conseqüències.

Tornant a les circumstàncies actuals, hem de dir que n'hi hagué prou que durant la transició política la majoria de partits polítics i entitats associatives iniciassin una mena d'estètica nacionalista filo-catalana (amb pocs continguts, és clar) perquè els sectors castellanitzats de la societat valenciana -i no em refereixo a les zones castellano-parlants- reaccionassin per tal de no quedar fora de joc i veure's en evidència. Aquesta reacció bàsicament primària fou ràpidament manipulada pels partits espanyols de dreta o de filiació pro-espanyola, i dirigida vers una bel·ligerància irracional contra el fet nacional i el catalanisme polític. És així com tragueren a la palestra político-social la gran fal·làcia de valencianisme versus catalanisme, que els ha permès accedir, com hem vist, a un filó electoral prou rendible. I ja sabem tots, el capdavant, a qui beneficia aquesta monstruosa perversió. Bé podem suposar que l'estat jacobí espanyol no ens farà cap concessió. Tampoc no sembla gens disposat a retirar-se de les seves intencions assimilistes. Però tanmateix cada vegada

#"En aquest sentit, la unitat de valencians, illencs i catalans del Principiat i del Rosselló, la unitat dels Països Catalans, és l'únic camí que ens queda si volem subsistir com a poble. Des de Salses a Guardamar, de Maó a Fraga, som un sol poble. I la resta és literatura."

són més els valencians que saben qui són, d'on vénen i on volen anar. Ja ho digué Joan Fuster: «No ens enganyen, no hi ha cap valencià que sigui exclusivament valencià. Ser valencià és ser alguna cosa més que valencià. Ser alguna cosa més significa, inescapablement, optar per l'opció castellano-espanyola o catalana». En aquest sentit, la unitat de valencians, illencs i catalans del Principiat i del Rosselló, la unitat dels Països Catalans, és l'únic camí que ens queda si volem subsistir com a poble. Des de Salses a Guardamar, de Maó a Fraga, som un sol poble. I la resta és literatura.

Es Molí Social

Com cercar feina

Mancomunitat del Pla

A l'article publicat en el número anterior, a la mateixa secció, es parlava de l'autopresentació com un recurs a emprar a l'hora de cercar feina. Aquest pic continuarem informant-te sobre les oposicions i sobre un dels mètodes de recerca de feina molt usual i eficaç com és el d'informar a la família, amics/gues i persones conegudes que et puguin ajudar en la recerca de feina.

Amb això es pot aconseguir un ajut a l'hora de mantenir la teva constància, informació i, en alguns casos, un possible lloc de treball.

En moltes ocasions, les empreses recorren a contactes particulars, recerques directes, etc... per cobrir llocs de feina. És per això que tens que intentar implicar el major nombre possible de gent coneguda (familiars, amics, coneguts) perquè s'interessin en ajudar-te a cercar una feina.

Convé explicar bé quin tipus de feina vols, quin sector t'interessa més, quina és la teva experiència laboral, el nivell d'estudis i la formació de que gaudeixes.

Has de mostrar ganes i interès per treballar, intentant no fer llàstima ni caure en la temptació de dir que «treballaries en qualsevol cosa». T'has de fer valer!

Quant als familiars amics pots exposar-los amb major confiança i claredat el teu desig de trobar una feina, que segons la teva experiència o formació, puguis desenvolupar amb eficàcia. Per altra banda has de tenir en compte que les gestions que realitzin en aquest sentit són totalment voluntàries. Així mateix, si aquests saben de la nostra competència en un camp de treball determinat, ens poden oferir directament la feina. En aquest cas hem de tenir present que el nostre rendiment repercutirà directament en la persona que ens va recomenar, així que procura esforçar-te per no decebre-la, sense que això suposi fer feina per ella.

FER OPOSICIONS: Preparar oposicions és el camí per aconseguir un lloc de feina fix dins les Administracions Públiques. Mitjançant l'oposició s'aconsegueix un treball per a tota la vida i això és important, però la competència és molt nombrosa i dura s'ha de preparar amb molta cura durant mesos o anys.

Per ser funcionari de qualque Administració Pública (organismes estatals, autonòmics o locals) tens que complir els requisits següents:

- Tenir 18 anys o més
- Estar en possessió del títol exigít a la convocatòria
- No tenir cap malaltia o defecte físic que impedeixi el desenvolupament de les diferents funcions.
- No estar exclòs mitjançant un expedient disciplinari del servei de l'Administració pública, ni trobar-te inhabilitat per a l'exercici de funcions públiques.

Les oposicions als cossos de l'Administració de l'Estat i la Seguretat Social es convoquen tots els anys

mitjançant l'OPE (Oferta Pública d'Ocupació) L'Objectiu de l'OPE és la contractació de personal al servei de l'Administració que està obligada a publicar totes les places vacants de tots els nivells laborals dins el primer trimestre de l'any. Una vegada publicada l'OPE, la convocatòria de cada una de les proves tindrà lloc entre els mesos de març i juny-juliol. Les proves es realitzen normalment els mesos d'estiu. La convocatòria de cada una de les proves es fa pública a través dels butlletins oficials (BOE, BOP, BOCAIB) que pots trobar en algunes biblioteques o al Servei d'informació i atenció al Ciutadà (SIAC) a la plaça de les Drassanes o diferents Centres d'Informació Juvenil, a la premsa diària o per algunes publicacions especialitzades. Finalment els departaments de personal de les diferents administracions Públiques també ens informaran sobre les oposicions. En darrer terme has d'acudir al butlletí oficial on es publica la convocatòria per trobar el termini de presentació d'instàncies (normalment 20 dies a partir de la publicació del Butlletí), requisits i temari. Per preparar les oposicions pots fer-ho pel teu propi compte comprant el temari a una acadèmia o a una llibreria que el vengui.

Els tipus de convocatòria poden ser;

- Oposició: treu la plaça qui obtengui la millor puntuació d'una sèria d'exàmens o proves.

- Concurs: S'estableix un

barem de mèrits pel qual es puntea la formació i experiència professional.

Per altra part hem de distingir entre la convocatòria lliure, a la qual podem presentar-se totes les persones que no treballin a l'Administració que convo-ca la plaça. Els cossos de funcionaris es divideixen en diversos gups segons la titulació per ingressar-hi són aquests:

- Grup A: Títol de Doctor, Llicenciat, Enginyer, Arquitecte o equivalent
- GRUP B: Títol d'enginyer Tècnic, Diplomata Universitari, Arquitecte Tècnic, FP III o Equivalent.
- GRUP C: Títol de batxiller, FP II o equivalent.
- GRUP D: Certificat d'Escolaritat

Per a qualsevol consulta que vulguis fer sobre temes d'orientació laboral i recerca de feina pots dirigir-te a la Mancomunitat Pla de Mallorca, Servei de Promoció Econòmica al carrer Hospital, 28 de Petra o telefonar al /83.04.41 on t'atendrem gustosament i amb la professionalitat que el tema requereix. Aquest article està elaborat de la «GUIA D'ocupació» editada per la Direcció General de Joventut, Menors i família Conselleria de Governació i la guia d'orientació laboral «cerques feina»

El plaer de beure un "Viñas de Gain 1992"

Viñas de Gain, que en la llengua Euskera significa «entre alzines», s'elabora a la bodega anomenada Cosecheros Alaveses, on es vinifica junt amb el famós Artadi (que és un vi negre jove molt conegut).

El vi en qüestió s'ha elaborat a partir d'una exhaustiva selecció de raïms de la varietat Tempranillo, complementada només en un 15% amb les varietats Graciano, Mazuelo, Garnatxa. El tempranillo regna per excel·lència a tota la Rioja i és molt abundant en altres zones vitícoles. Gràcies a una elaboració acurada, dirigida per l'enòleg Benjamín Romero, aquesta varietat veu afavorides de la millor manera les seves virtuts organolèptiques, resultant un vi original i d'aromes complexes amb tocs especials.

S'elabora mitjançant llargues maceracions i després es realitza una criança durant catorze mesos en bóta de roure americà. S'aconsegueix un vi de color cirera, d'aromes intenses, complexes, que recorden a la fruita madura, amb tocs especiats i balsàmics. En boca, és llarg, equilibrat, i posseeix una càrrega tànica rica i madura.

És un vi que hom recomana per acompanyar plats de carn molt elaborats, així com també per a embotits. Cosecheros Alaveses. Cra. de Logroño, s/n. 1300 Laguardia (Àlava)

El darrer clam de Cristòfol Soler i Cladera

Ningú encara s'explica com va poder-se produir la seva sortida i segurament estarem molt de temps en saber-ho. Què farà en Jaume Matas que no fes Soler?, que feia en Soler que va perdre el suport del seu grup, potser parlava de coses que només assumia ell i que la gent del seu partit encara està a anys llum d'entendre-ho. Res clar en tenim d'aquesta polèmica sortida, l'únic que els hi podem oferir, encara que sigui un poc estantís, és el darrer fax, firmat per ell mateix, que ens envià des del seu gabinet de premsa de Ciutat. Cristòfol, fins a sempre.

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha celebrat fa poc el tretzè aniversari de la promulgació del nostre Estatut d'autonomia, una bona ocasió per reconèixer que s'han creat les condicions oportunes per donar un nou impuls al desenvolupament de les previsions autonòmiques de la Constitució, que reconeix i garanteix el dret a l'autonomia dels pobles d'Espanya, com també el dret a protegir i a promoure les seves cultures i tradicions, llengües i institucions.

El Govern de les Balears reconeix l'avanç que, d'ençà de l'aprovació de l'Estatut, s'ha produït en matèria de recuperació de les senyes d'identitat col·lectiva i institucional. Però alhora és conscient i ho és des de bon principi -que, tot i haver recorregut un llarg camí, no és encara el final i que la voluntat és d'aconseguir una autonomia plena i el desig de ser autonomia històrica, el seu principi motor.

El Govern expressa la convicció que el moment actual és l'idoni per situar la nostra Comunitat Autònoma al mateix nivell que les denominades

històriques. El nostre tresor més preuat, la llengua, les tradicions, la història i les institucions diferenciades la hi fan candidata i mereixen un reconeixement més explícit d'aquesta diferència.

El Govern considera que la manifestació pública i pacífica d'aquests anhels contribueix a refermar el sentiment de col·lectivitat i la voluntat de cohesió dels ciutadans de la Comunitat Autònoma.

Per tot això, el Consell del Govern, a proposta de la Presidència, fa la següent declaració:

-Un dels eixos fonamentals en la tasca de desenvolupament institucionals que li és pròpia és impulsar el reconeixement de la nostra personalitat històrica.

El Govern de les Balears, per donar compliment a la previsió estatutària de promoure la participació dels ciutadans en el procés de reconeixement de la nostra identitat col·lectiva, dona suport a totes les actuacions ciutadanes que tendeixin a refermar aquesta consciència de poble.

En conseqüència, el Govern de les Balears fa costat a la celebració de La Diada per la llengua i l'Autogovern de dia 18 de maig de 1996 i a l'esperit que l'anima, ja que concorda amb el mandat estatutari i amb la voluntat d'aconseguir una autonomia plena per a la nostra comunitat.

EL PRESIDENT
Cristòfol Soler i Cladera
Palma, 2 de maig de 1996

Esports

Tornejos d'estiu

Després d'un any de no fer-se torna "Es Cós".

Arriba el IV Memòria Jordi Nicolau de ciclisme

La novetat més important de totes les activitats esportives que caracteritzen des de fa temps les nostres festes és, sens dubte, la Gincana Automobilística que es celebrarà el proper dissabte en el circuit que es construirà estrictament per aquesta competició. A la cursa s'hi poden apuntar tots els vilafranquers i vilafranqueres a més dels que estiguin casats aquí i ha estat organitzada per un grup d'amics de la Vila, fet que des d'aquí els hi volem felicitar perquè no defelleixin en aquesta labor de dinamitzar i enriquir les nostres festes.

Per altre part es disputà el passat diumenge dia 21 el II Torneig d'Street-Ball que guanyà l'equip del Bar Anit davant el conjunt de "Cantera Cas Vilafranquer". El partit es disputà a fons des del primer segon i la rivalitat i igualtat foren la tònica dominant durant tot l'encontre. Prova d'això és que s'hagueren de fer dues prorroques, perquè hi hagué

doble empat. A la segona prorroga l'equip del Bar Anit, quan el marcador estava a deu talls iguals en un partit on la victòria es decidia en el millor de 21 punts, sentencià la partida amb un triple de Pere Morlà. Què l'espectacle es repeteixi l'any que vé.

També el cap de setmana de la Beata es disputaran les finals de Voleibol i de Futbol 7 i es farà la festa de demostració

del Curs de Natació. També el diumenge dia 28 es disputarà el IV Memorial Jordi Nicolau que tindrà curses per a totes les categories i les proves començaran a partir de les quatre de l'horabaixa. També el diumenge hi tornarà haver "Es Cós" després d'un any de no fer-se. Els bisties començaran a suar a partir de les 19 hores i hi haurà exhibició de montura i curses de cavall.

Taller CA'N BOTELLES

Reparació i venda de:
BICICLETES DE MUNTANYA, DE CARRERES,
CICLOMOTORS, MOTOS, MOTORS D'ASSERRAR
I MOTOCULTORS

C/. Reis de Mallorca, 25
Tel. 56 06 19 - Vilafranca

Cafè CA'S ROS

ESPECIALITATS:
BERENARS I PA AMB OLI

C/. Avda. Escoles, 4 - Tels. 56 02 58
VILAFRANCA

Conveni per crear l'Escola de Vela Llatina

Aquest conveni s'emmarca dins el programa de Promoció Esportiva que el Consell de Mallorca desenvolupa per tal de facilitar als nins i nines de Mallorca l'accés a l'esport. A través d'aquest conveni no es preten únicament la promoció de l'esport, sinó que a més té un objectiu específic com és la recuperació, promoció i difusió del patrimoni marítim mallorquí. Aquesta experiència permet posar en contacte a nins i nines amb la tradició marítima del seu país.

El desenvolupament del conveni permetrà dur a terme la transmissió d'un saber antic al mateix temps que intenta afavorir la continuïtat d'uns dels oficis que pareixen en vies d'extinció com es el mestre d'aixà. Aquesta podria ésser la primera passa perquè a Mallorca es tornin a veure les regates de vela llatina com en els seus millors temps.

OBJECTIUS

1.-La creació d'una escola on puguin acudir totes aquelles persones interessades a conèixer les característiques de les nostres embarcacions tradicionals menors (bots i llaüts), així com el funcionament de l'aparell llatí.

2.-Posar l'alumne en contacte amb les embarcacions que ens són pròpies i el seu aparell: el llatí, mitjançant la realització de cursos teòrics i pràctics a tres nivells: general d'introducció a les nostres embarcacions, destinat a grups escolars, i dos de més específics d'aprenentatge de navegació en vela llatina (iniciació i perfeccionament).

LOCALITZACIÓ DE L'ESCOLA

L'escola tindrà la seu al Club Nàutic Cala Gamba, atès la

tradició de la pràctica de la vela llatina, és important, de cara a futures projeccions dels alumnes, que el lloc on realitzin els cursos visqui de manera activa la vela llatina.

MITJANS DE L'ESCOLA

Els recursos humans seran dos monitors. Recursos Materials, Classes teòriques: pissarra, manual corresponent al curs, audio-Visuals, maqueta d'una embarcació i aparell detallat, bibliografia. Classes Pràctiques: Dues embarcacions tradicionals (construcció en fusta), un llaüt de 30 pams i un bot de 20 pams, per a les pràctiques en terra es disposarà d'aparells i veles.

L'organització i el patrocini serà del Consell Insular de Mallorca. Comissió d'esports i Joventut. Esport Escolar. La gestió i la direcció anirà a càrrec de l'Associació Llatins de Fusta.

La participació serà oberta, i es realitzarà a través dels col·legis, clubs, associacions, etc. Per l'edat, el curs va dirigit principalment a alumnes en edat escolar, però també s'inclouen altres edats.

ASSEGURANÇA

Tots els participants es donaran d'alta a la companyia d'assegurança de l'Esport Escolar, Programa de promoció i serà a càrrec del participant.

Bar S'esquix

LOCAL CLIMATITZAT
MÚSICA I BON AMBIENT

MOLTA MARXA!!

Bones Festes de
La Beata '96 a tothom!!

Guillem Bauçà i Sastre

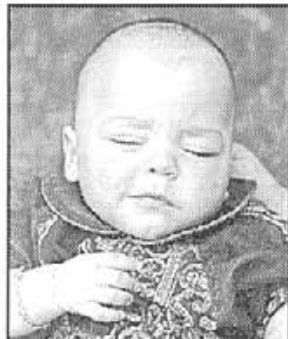
Arquitecte Tècnic

Núm. de col. 761

Sta. Bàrbara, 44
Tel. 56 01 00
VILAFRANCA

Noticiari

Naixaments

Hugo Bauzà Suàrez, fill d'en Joan i na Sofy

Andreu Nigorra Estrany, morí dia 23-04-96 als 87 anys

Darrera es dia, sa fosca per tornar venir sa calor amb gran pena i dolor he vist apagar "Sa llosca"

Antoni Nigorra Estrany morí dia 2 de juliol als 80 anys

Més negra q'una gitana és sa mort repentina m'han ficat un altre espina de s'altre germà "Sa Plana"

Apolonia Nicolau Amengual, morí dia 7-4-96 als 74 anys

Defuncions

Joan Barceló Miralles, morí dia 23-3-96 als 69 anys

Magdalena Pastor Amengual, morí dia 23-6-96 als 76 anys

Jaume Sitges Moragues, morí dia 19-6-96 als 82 anys

Sebastià Barceló Font, morí dia 10-6-96 als 93 anys

Simó Benejam López, morí dia 11-4-96 als 71 anys

Catalina Nicolau Gari, morí dia 18-4-96 als 53 anys

Magdalena Amengual Bover, morí dia 14-5-96 als 88 anys

Joana Mª Gayà Bover, morí dia 19-2-96 als 70 anys

Es Piló

Cartells per pegar.- Si aquests dies de festa no heu tengut un moment per aturar-vos davant els cartells que anuncien els diferents actes vos recomanem que vos atureu davant dos de molt peculiars i que sens dubte s'enduran algun premi. El primer, donat per la "Reyal Academi de Sa Llengo Gonellera" a la Societat de Caçadors per l'anunci que tenen exposat davant Can Paco. El segon premi el donarà la Federació Internacional de Boxa als organitzadors de l'Auto-cross, donat que aquests es dedicaren a penjar cartells on es deia que per apuntar-se en aquesta cursa s'havia de "pegar" a en Joan de s'Esquix. Esperem, pel bé d'en Joan, que no siguin molts els que s'hagin apuntat perquè a l'hora d'ara ja deu estar K.O. En tornar-hi apuntau "pagar".

Gil i Gil - Bauzà i Bauzà (bis).- En el numero anterior en s'equivocarem a l'hora de citar la pàgina on es comparava el nostre batle amb el de Marbella. No era la pàgina 3, sino la 5. Vos aconsellam que torneu recuperar aquest número i la pàgina. Val la pena.

Un mercat, un lloc i tres termes.- Això de la zona de serveis que s'ha de col·locar vora la variant que desviarà l'elevat tràfic que suporta la carretera en el seu pas per la Vila i per així veure compensada la forta baixada econòmica que patirà els nostres comerciants sembla convertir-se en un conte de princeses i cavallers. De mercat només en podem fer un i a més ha d'esser per la nostra gent, això està clar. El que no és tant clar és la ubicació d'aquest. En principi s'havia de situar un poc més a lluny que el parc, Josep Mª Llompart, però es va descartar perquè aquella zona ja entrava dins el terme de Sant Joan, per tant el príncep Mora perdia la donzella. Ara, i una vegada arribat el plànol de la desviació, el situen dins el terme de Petra, amb el príncep Font i tothom està a l'espera de que el príncep Bauçà arribi d'un moment a l'altre i, com passa a la major part de les pel·lícules, aconsegueixi fer-se seva la bella donzella. Per ara aquest fi sembla molt incert i més si recordam que fa cinc anys que el nostre príncep vol iniciar la Croada del Pla i encara no ha començat. Alerta que en tornar d'aquestes ni hagi recuperat territori ni trobi la donzella. Això sí que seria un acabament magre.

Conveni Caritas-Ajuntament.- Aquest és l'acord: l'Ajuntament donarà a Caritas una quantia x cada any a canvi de què aquesta institució li passi el manual "Com aprendre a estalviar encara més". I és que la primera institució local envers de pareixer un Ajuntament ja pareix una sucursal de Caritas.

Encreuat (solucions del mes passat)

1	T	B	O	M	E	C	U	S	A	
2	R	O	N	D	A	O	B	R	I	R
3	O	C	R	O	D	A	R	R	E	
4	P	A	G	A	O	A	M	E	N	
5	A	A	G	O	N	I	C	A	A	
6	C	L	O	R	V	E	R	D		
7	E	A	N	O	T	A	R	E	H	
8	M	A	N	E	E	O	S	L	O	
9	B	R	R	E	T	A	L	I	M	
10	A	T	R	A	C	C	A	B	L	E
11	T	A	U	O	L	I	P	A	R	

AUTOSERVEI CA'N JOAN

C/. Joan Barceló, 27
Tels. 56 05 61
VILAFRANCA

BAR SA PLAÇA

LOCAL CLIMATITZAT

*ESPECIALITAT EN
PIZZES CASSOLANES
BAGUETS I
ENTREPANS CALENTS*

Plaça Major, 6
Tel. 56 03 15
VILAFRANCA

BAR RESTAURANT

SES TEULERES

Antonio Pascual Nicolau

Ctra. Palma, Km. 37 • Tel. 56 01 23 • VILAFRANCA

RESTAURANTE • GRILL

LA BEATA '96

AJUNTAMENT DE VILAFRANCA

*Bones Festes
de La Beata '96*